

veșnicia în cinci poezii și cinci

POVEȘTI

de Mihai Eminescu

Ilustrații de Petru GHEȚOI

Ce te legeni?...

– Ce te legeni, codrule,
 Fără ploaie, fără vânt,
 Cu crengile la pământ?
 – De ce nu m-aș legăna,
 Dacă trece vremea mea!
 Ziua scade, noaptea crește
 Și frunzișul mi-l rărește.
 Bate vântul frunza-n dungă –
 Cântăreții mi-i alungă;
 Bate vântul dintr-o parte –
 Iarna-i ici, vara-i departe.
 Și de ce să nu mă plec,
 Dacă păsările trec!
 Peste vârf de rămurele
 Trec în stoluri rândurile,
 Ducând gândurile mele
 Și norocul meu cu ele.
 Și se duc pe rând, pe rând,
 Zarea lumii-ntunecând,
 Și se duc ca clipele,
 Scuturând aripele,
 Și mă lasă pustiit,
 Vestejit și amorțit
 Și cu doru-mi singurel,
 De mă-ngân numai cu el!

Somnoroase păsărele

Somnoroase păsărele
Pe la cuiburi se adună,
Se ascund în rămurele –
Noapte bună!

Doar izvoarele suspină,
Pe când codrul negru tace;
Dorm și florile-n grădină –
Dormi în pace!

Trece lebăda pe ape
Între trestii să se culce –
Fie-ți îngerii aproape,
Somnul dulce!

Peste-a noptii feerie
Se ridică mândra lună,
Totu-i vis și armonie –
Noapte bună!

Făt-Frumos din lacrimă

In vremea veche trăia un împărat, care purta război c-un vecin al lui timp de cincizeci de ani. Murise vecinul și lăsase moștenire fiilor și nepoților ura și vrajba de sânge. Împăratul se simtea slab și el, se simtea murind, dar n-avea cui să lese moștenirea urii lui. El mergea trist la război, iar împărăteasa lui Tânără, rămasă singură, își plânghea singurătatea ei, îngenuncheată în fața unei icoane îmbrăcate în argint a Maicii durerilor. Înduplecătă de rugăciunile împărătesei, pleoapele icoanei se umeziră și o lacrimă curse din ochiul mamei lui Dumnezeu. Împărăteasa se ridică și atinse cu buza ei lacrima cea rece și o supse în adâncul sufletului său. Din momentul acela ea purceșe îngreunată. Trecu o lună, trecu două, trecu nouă și împărăteasa făcu un fecior alb ca spuma laptelui, cu părul bălai ca razele lunii. Și-i puse mama numele: Făt-Frumos din lacrimă. Creștea într-o lună cât altii într-un an. Când era destul de mare, puse să-i facă un buzdugan de fier, pe care-l aruncă în sus aproape de palatul de nori al lunii; căzând din nori, nu se rupse de degetul voinicului. Atunci, Făt-Frumos își luă ziua bună de la părinți, ca să se ducă, să se bată el singur cu ostile împăratului ce-l dușmănea pe tată-său. Puse pe trupul său împărătesc haine de păstor, cămeșă de borangic, o pălărie cu flori, în brâul verde își puse un fluier de doine și altul de hore, și, când era soarele de două sulițe pe cer, a plecat în lumea largă.

Pe drum horea și doinea, iar buzduganul și-l arunca să spintece nourii, de cădea departe tot cale de-o zi. Văile și munții se uimeau auzindu-i cântecele, apele-și ridicau valurile mai sus ca să-ł asculte.

Stăteau toate uimite pe când trecea păstorașul împărat, doinind și horind. Toate stăteau în loc, numai Făt-Frumos mergea mereu, urmărind cu cântecul dorul inimii lui, și cu ochii buzduganul, ce sclipea prin nori și prin aer ca un vultur de oțel, ca o stea năzdrăvană.

Când era-nspre seara zilei a treia, buzduganul, căzând, se izbi de o poartă de aramă, și făcu un vuiet puternic și lung. Poarta era sfârâmată și voinicul intră. Luna se oglindea într-un lac mare. În fundul lui se vedea un nisip de aur; iar în mijlocul lui, pe o insulă de smarand, înconjurat de un crâng de arbori verzi și stufoși, se ridica un palat de o marmură ca laptele. O luntre aurită veghea pe undele limpezi ale lacului lângă poartă. Făt-Frumos se sui-n luntre și, vâslind, ajunse până la scările de marmură ale palatului. Pătruns acolo, el văzu în boltele scărilor candelabre cu sute de brațe, și-n fiecare braț ardea câte o stea de foc. Pătrunse în sala de aur. În mijlocul ei stătea o masă, acoperită cu alb, iar boierii ce ședeau la masă în haine aurite, pe scaune de catifea roșie, erau frumoși. Dar mai ales unul din ei, cu fruntea-ntr-un cerc de aur, bătut cu diamante, și cu hainele strălucite, era frumos ca luna unei nopti de vară. Dar mai mândru era Făt-Frumos.

– Bine-ai venit, Făt-Frumos! zise împăratul; am auzit de tine, da' de văzut nu te-am văzut.

– Bine te-am găsit, împărate, deși mă tem că nu te-oi lăsa cu bine, am venit să ne luptăm greu, că destul ai viclenit asupra tatălui meu.

– Ba n-am viclenit asupra tatălui tău, ci totdeauna m-am luptat în luptă dreaptă. Dar cu tine nu m-oi bate. Ci mai bine-oi spune lăutarilor să zică și cuparilor să umple cupele cu vin și-om legă frătie de cruce pe cât om fi și-om trăi.

Și se sărută sărută feciorii de-mpărați în urările boierilor, și băură, și se sfătuiră.

Zise împăratul lui Făt-Frumos:

– De cine-n lume te temi tu mai mult?

– De nimeni în lumea asta, în afară de Dumnezeu. Dar tu?

– Eu iar de nimeni, în afară de Dumnezeu și de Mama-pădurilor. O babă bătrână și urâtă. Pe unde trece ea, fața pământului se usucă, satele se risipesc. Mers-am eu asupra ei cu bătălie, dar n-am isprăvit nimica. Și ca să nu-mi prăpădească toată împăratia, am fost silit să-i dau ca bir tot al zecelea din copiii supușilor mei. Azi vine ca să-și ieie birul.

Când sună miazănoaptea, fețele mesenilor se posomorâră; căci pe miazănoapte călare, cu aripi vântoase, cu fața zbârcită, urla prin aer Mama-pădurilor. Și cum venea vuind, Făt-Frumos o apucă de mijloc și o trânti cu toată puterea într-o piuă mare de piatră; peste piuă prăvăli o bucată de stâncă, pe care-o legă din toate părțile cu șapte lanțuri de fier. Mama-pădurilor, neputând să iasă, trecea peste ape cu piuă cu tot și fugă mereu până ce se făcu nevăzută în depărtarea noptii.